

Důraz na rozum:

Důraz na neznámou autoritu

Tvrzení je pravdivé, protože to tvrdí nejménovaný znalec nebo širší skupina lidí (kupř. „lékaři“, „lidé z praxe“).

„Ale američtí vědci dokázali, že ježibaby neexistují!“ řekl Jeníček.

Důraz na peníze

Předpoklad, že bohatství či vysoká cena nějak nutně souvisejí s pravdivostí tvrzení.

„Když má někdo celý dům z luxusního perníku, nebude přece jíst děti.“

Důraz na nevhodnou autoritu

Tvrzení je pravdivé, protože to tvrdí nekompetentní nebo nedůvěryhodný „odborník“.

„Moje zcestovalá kamarádka tvrdila, že prý nabízíte kvalitní a levný nocleh i se snídaní. Za kolik?“ zeptala se Mařenka.

Důraz na novost

Předpokládat, že něco je lepší jen proto, že je to nové.

„Mám teď úžasnou novou pec,“ chlubil se ježibaba, „nejde otevřít zevnitř!“

Důraz na neznalost

Tvrzení je pravdivé, protože dosud nebylo vyvrácené (případně je nepravdivé proto, že dosud nebylo potvrzené).

„Žádné dítě si na mě dosud u rodičů nestěžovalo,“ bránila se ježibaba.

Důraz na tradici

Předpokládat, že něco je pravda jen proto, že se to tak (údajně) vždy dělalo.

„Když se zeptá, kdo jí to tu loupe perníček, tak řekni, že jen větříček.“ „Proč?“ podivil se Jeníček. „To ji uklidní,“ odpověděla Mařenka. „A nebylo by lepší prostě mlčet?“

Důraz na nedůvěryhodnost

Tvrzení musí být nepravdivé, protože zní neuvěřitelně.

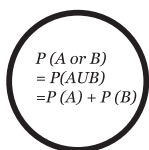
„Perník je zcela nevhodný stavební materiál,“ řekl otec přísně, když se děti vrátily, „teď chci slyšet pravdu. Kde jste byly?“

Důraz na obvyklý postup

Tvrzení je pravdivé, protože se to tak obvykle dělá.

“Půjdeme za světýlkem, tam určitě žijí nějakí dobří lidé, kteří nám pomohou.”

Důraz na pravděpodobnost

Předpokládat, že něco se musí stát jen proto, že se to může stát.

„Neboj se, Mařenko, starší lidé jsou většinou velmi slabí a nemají zuby. Ta nás nesní.“

Důraz na rozšířený názor

Tvrzení je nutně pravdivé, neboť v něj věří většina lidí.

„Sladkosti způsobují u dětí hyperaktivitu.“

Důraz na emoce:

Vyvolání zášti

Odmítnout opačný názor vyvoláním zášti vůči protistraně.

*„Lžou. Nechtěla jsem je sníst,“ hájila se babizna.
„Copak vy věříte někomu, kdo krade starým lidem
perník ze střechy?“*

Zesměšňování

Předložit protivníkům argument tak, aby vypadal směšně.

*„Já a jíst děti? No dovolte, to je absurdní! To už
byste mě rovnou mohli obvinít, že jsem snědla i ty
tři pocesné, co tu byli loni přes zimu, než ztloustli
a ztratili se.“*

Vyvolání soucitu

Odmítnout opačný názor vyvoláním soucitu s námi.

*„Neumíme, opravdu. Museli jsme odmalička dřít
tak, že jsme ani neměli čas naučit se sedět na
lopatě.“*

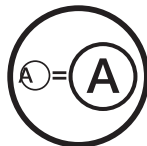
Chybné vyvození:

Relativizování

Odmítnout tvrzení jen proto, že „každý má přece svoji pravdu“.

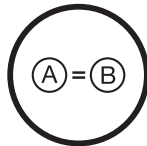
*„Někomu může pečení dětí připadat nevhodné, ale
já osobně na tom nevidím nic špatného. Je to věc
vkusu.“*

Unáhlené zobecnění

Vyvodit obecný závěr z příliš malé skupiny případů.

*„Takže teď už, tatínku, víš, že všechny staré ženy jsou
ježibaby,“ zakončil své vyprávění Jeníček.*

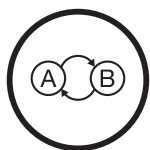

Unáhlený závěr

Vyvodit závěr bez zamyšlení nad jinými možnými výklady.

*„Aha, vy mě jistě chcete zvážít,“ řekla ježibaba, když
sí sedala na lopatu.*

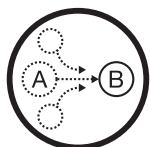
Chybná příčina:

Potvrzení účinku

Předpokládat, že pozorovaný účinek mohl být vyvolán pouze jedinou příčinou.

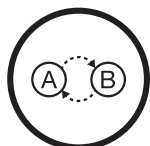
„Když chceme upéct chleba, musíme rozdělat oheň v peci. Babizna rozdělala oheň v peci, takže bude péct chleba. Nemáme se čeho bát, Mařenko.“

Vyvrácení příčiny

Předpokládat, že když nenastala příčina, nemohlo dojít ani k účinku.

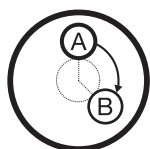
„Když chceme upéct chleba, musíme rozdělat oheň v peci. Babizna ale chleba péct nechce, takže v peci není rozdělaný oheň. Klidně tam vlez, Mařenko.“

Logický kruh

Vyvodit závěr, který je stejný jako některý z předpokladů argumentu.

„Perník je nezdravý, protože se po něm tloustne. A tloustne se po něm proto, že je velmi, ale velmi nezdravý,“ poučila Mařenka babiznu.

Poté, tedy proto

Tvrdit, že události, které se vyskytují po sobě, musí být v příčinném vztahu.

„Všimla sis, že vždycky, když dostanu hlad, je k jídlu perník?“

Chybné útoky:

Útok na původ tvrzení

Odmítnout tvrzení kvůli tomu, kde se vzalo či kdo ho původně zastával.

„Pečení dětí je překonaný zvyk, se kterým kdysi přišly jezinky. Teď je jiná doba, teď jíme zvířata.“

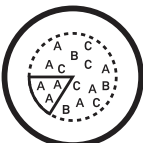
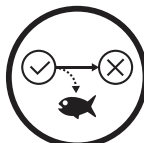
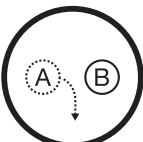

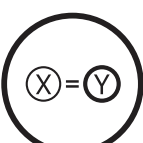

Útok na osobu

Předložit nesouvisející výhrady vůči protistraně, nikoli vůči jejímu argumentu.

„Nikdy bych nevěřil člověku, který má na nose bradavici s chlupem.“

Obsahové chyby:

 <p>Účelové doplnění</p> <p>Doplnit dílčí neověřené či vymyšlené předpoklady ve snaze zachránit svůj argument.</p> <p><i>„Musím vás sníst, nemám tady už vůbec nic k jídlu,“ tvrdila babizna. „A co ten perník všude kolem?“ divily se děti. „Perník není jídlo, nýbrž pamlskek,“ odsekla.</i></p>	 <p>Svůdná názornost</p> <p>Popsat okrajovou událost barvitě a s detaily, které mají vzbudit zdání, že jde o obvyklý stav věcí.</p> <p><i>„Když nám doma vždycky v sobotu po obědě tatínek ukazoval, jak se na lopatu sedá, rád říkal, že to se zavřenýma očima prostě nejde. A vy že byste to dokázala i poslepu?“</i></p>
 <p>Potvrzovací slepota</p> <p>Věnovat pozornost jen důkazům podporujícím náš závěr a pomíjet protidůkazy.</p> <p><i>„Venku dost fouká, divně to zaskřípělo, a navíc mi to potvrdil i ten tenký hlas shora. Ano, perník ze střechy mi shodil asi opravdu větříček.“</i></p>	 <p>Odvedení pozornosti</p> <p>Předložit nesouvisející důvody, fakta a tvrzení s cílem zmást protistranu.</p> <p><i>„Jen se posaďte, stařenko. Ta lopata je krásně vyřezávaná. Četl jsem, že se na ní sedí mnohem pohodlněji než na motyce. Vy jste zhubla?“</i></p>
 <p>Zamlčení</p> <p>Záměrně pominout důkazy, které by odporovaly našemu závěru.</p> <p><i>„Budu péct chleba a vy mi budete pomáhat. Toho porcovacího nože si nevšímejte, ten zde mám kvůli myšim.“</i></p>	 <p>Chybné dilema</p> <p>Předložit dvě řešení jako jediná možná, byť ve skutečnosti existují i jiná řešení.</p> <p><i>„Buď vás oba rychle a bezbolestně upeču, nebo vás vykrmím perníkem tak, že budete obézní a zahynete pomalu ve strašných mukách. Tak si vyberte.“</i></p>
 <p>Lež</p> <p>Vědomě tvrzená nepravda, zpravidla opakovaná.</p> <p><i>„Jsem vegetariánka,“ zaskuhrala babizna.</i></p>	 <p>Kluzký svah</p> <p>Předpokládat, že drobná změna na začátku musí nutně vést k řetězci souvisejících nežádoucích důsledků.</p> <p><i>„Jeníčku, nejez ten perník. Sníš jeden dva, zachutná ti to a než se nadějeme, zbaštíš té staré paní celou její chaloupku. Kde pak bude bydlet?!”</i></p>
 <p>Nevyvratitelnost</p> <p>Tvrdit něco, co nelze nijak smysluplně vyvrátit či potvrdit.</p> <p><i>„Ta babizna je určitě uhranutá, proto nás chce sníst.“</i></p>	